

Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen

Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde

Opdrachtgever

ProWonen
Postbus 51
7150 AB EIBERGEN

Projectnummer

Synthegra Rapport 176194

Autorisatie

Redactie:	paraaf	datum
mevr. drs. H. Kremer		14-11-2006
Eindredactie/kwaliteitscontrole:	paraaf	datum
drs. E.E.A. van der Kuijl		14-11-2006

Kenmerk

HKR/ALG/SAD/176194

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

Colofon

Oprichtgever: ProWonen te Eibergen
Project: Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Projectnummer: 176194
Titel: Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Datum: 14-10-2006
Redactie: mevr. drs. H. Kremer
Projectleider: mevr. drs. H. Kremer
Met bijdragen van: drs. M.D. Wagemans, drs. J.H.F. Leuving, drs. M.J. Sier, drs. S.M. Koeman
Tekenaar: drs. M. Kappers
Eindredactie: drs. E.E.A. van der Kuijl
Druk: Synthebra bv, Doetinchem
ISSN: 1574-0838

Synthebra bv

Telefoon +31 (0)314 36 99 40, Fax +31 (0)314 36 99 44, Internet: www.synthebra.com
Bankrelatie Friesland Bank, nr. 295191155, BTW nr. NL819631288B01, HR 01115557

© Synthebra bv, 2006

De rechten van intellectueel eigendom verblijven te allen tijde bij Synthebra bv.

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	Inleiding en onderzoekskader	4
1.2	Onderzoeksdool en vraagstellingen	5
1.3	Administratieve gegevens	5
2	Landschapsgenese	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Geologische en geomorfologische ontwikkeling	6
2.3	Bodem	7
3	Archeologie en cultuurgeschiedenis	8
3.1	Bewoningsgeschiedenis	8
3.2	ARCHIS-meldingen rondom de onderzoekslocatie	9
3.3	De onderzoekslocatie op historisch kaartmateriaal	10
4	Verwachtingsmodel	12
5	Veldwerk	13
5.1	Methode	13
5.2	Resultaten	13
6	Conclusie	14
7	Advies	15
	Literatuur	16

Bijlagen:

Bijlage 1: Detailkaart van de onderzoekslocatie met boorpunten

Bijlage 2: Boorprofielen

Bijlage 3: Combinatiekaart IKAW, AMK en Archis waarnemingen

Bijlage 4: Geologische perioden en lijst met gebruikte afkortingen

Afbeelding voorblad: Lichtenvoorde omstreeks 1681

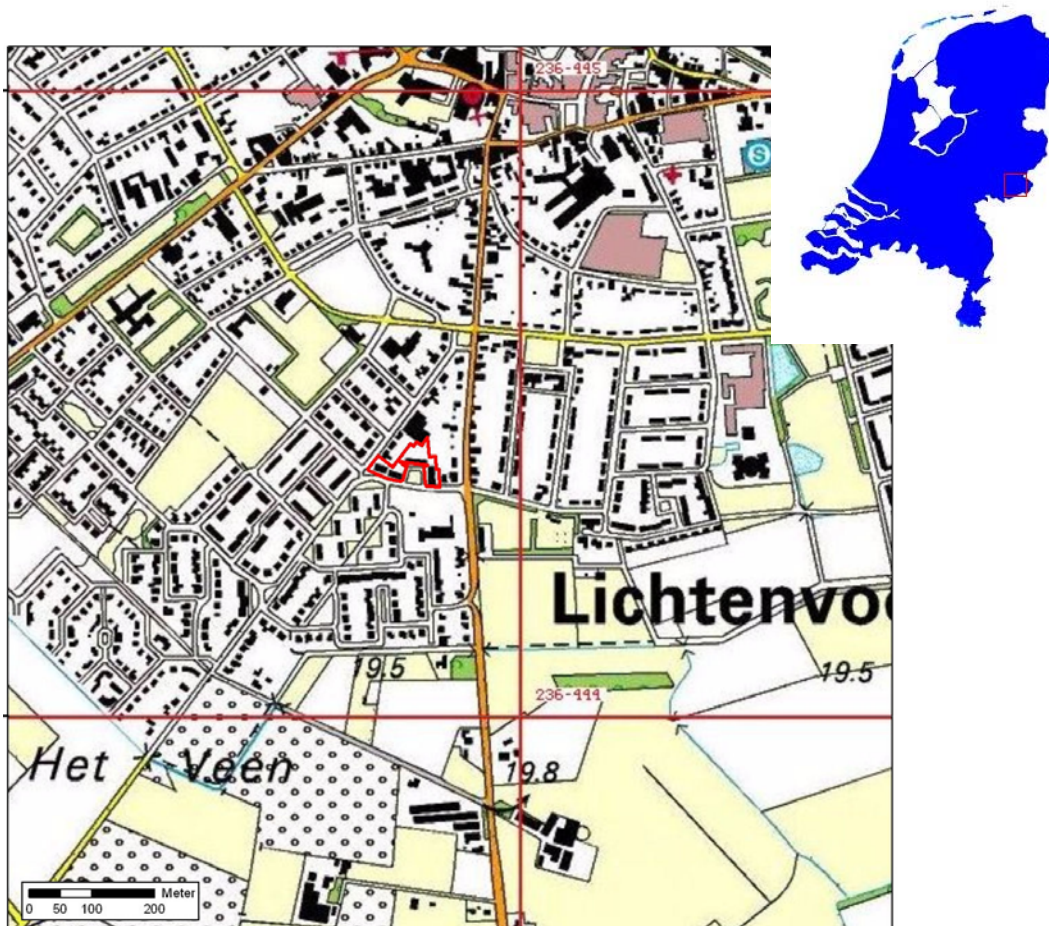
Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

1 Inleiding

1.1 Inleiding en onderzoekskader

Op 12 oktober maart 2006 werd in opdracht van ProWonen door Synthegra bv een Inventariserend Veldonderzoek (IVO) uitgevoerd op een terrein gelegen aan de Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde in de gemeente Oost-Gelre (zie afbeelding 1). De te onderzoeken locatie heeft een totale oppervlakte van circa 4.850 m². De aanleiding tot het onderzoek wordt gevormd door de voorgenomen herinrichting van het plangebied. De huidige bebouwing zal worden gesloopt, waarna er nieuwbouw zal plaatsvinden. De graafwerkzaamheden, die zullen gaan plaatsvinden vormen een bedreiging voor eventueel in de ondergrond aanwezige archeologische waarden. Daarom dient voorafgaand aan deze werkzaamheden archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden. De locatie is bestemd voor woningbouw. Het uitgevoerde onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een karterend booronderzoek.

Het bevoegd gezag, de gemeente Oost-Gelre, zal de resultaten van het onderzoek toetsen.

Afbeelding 1 Het plangebied op de Topografische kaart van Nederland weergegeven in het rode kader.

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

1.2 Onderzoeksdoel en vraagstellingen

Het doel van het bureauonderzoek is het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte archeologische waarden, binnen het plangebied. Aan de hand van deze gegevens wordt een gebiedspecifiek archeologisch verwachtingsmodel opgesteld.

Het doel van het karterend booronderzoek is het toetsen van het verwachtingsmodel en het in kaart brengen van eventueel binnen het plangebied aanwezige archeologische resten.

De volgende onderzoeksvragen zullen, indien mogelijk, beantwoord te worden:

1. wat is de bodemopbouw en de intactheid van het bodemprofiel binnen het plangebied?
2. zijn er archeologische vindplaatsen in het onderzoeksgebied aanwezig?
3. zo ja, wat is de aard en datering van de aangetroffen vindplaatsen?
4. zo ja, wat is (voor zover bekend) de fysieke kwaliteit van de vindplaatsen?
5. zo ja, wat is (voor zover bekend) de inhoudelijke kwaliteit van de vindplaatsen?
6. op welke diepte zijn de archeologische resten aangetroffen?

1.3 Administratieve gegevens

Toponiem	: Frans ten Boschstraat 29-57
Plaats	: Lichtenvoorde
Gemeente	: Oost-Gelre
Provincie	: Gelderland
Projectnummer	: 176194
Bevoegd gezag	: gemeente Oost-Gelre
Opdrachtgever	: ProWonen
Uitvoerende instantie	: Synthebra bv
Datum uitvoering	: 12-10-2006
CIS-code	: 19255
Datum onderzoeksmelding	: 29-09-2006
Kaartblad	: 41B
Periode	: Steentijd tot Nieuwe tijd
Oppervlakte	: ca. 4.850 m ²
Grondgebruik	: woningen met tuinen
Geomorfologie	: vlakte van ten dele verspoelde dekzanden
Bodem	: niet te bepalen
Beheer en plaats documentatie	: Koninklijke Bibliotheek, Bibliotheek RACM, Synthebra Doetinchem

De onderzoekslocatie wordt omsloten door de volgende 4 coördinaten:

lb: X: 235824, Y: 444442

rb: X: 235859, Y: 444440

ro: X: 235870, Y: 444472

lo: X: 235754, Y: 444390

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

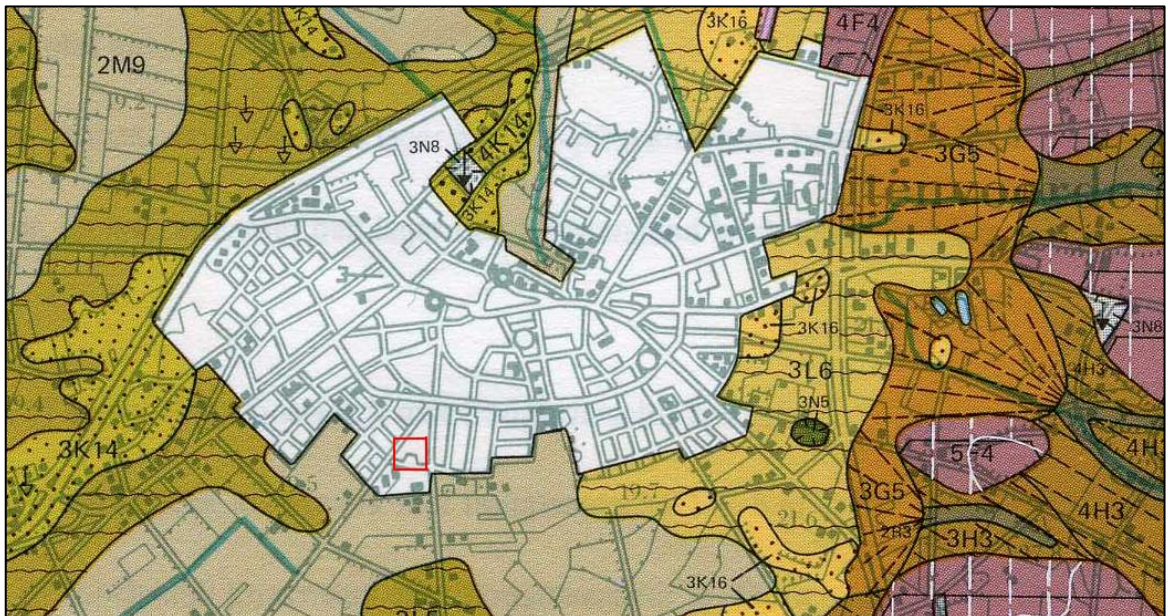
2 Landschapsgenese

2.1 Inleiding

Er bestaat een sterke relatie tussen de ontstaansgeschiedenis van het landschap en de archeologische verwachting van een gebied. Daarom is het belangrijk om de genese van een landschap goed te bestuderen. De geologische ontwikkeling ligt ten grondslag aan de geomorfologie en bodem. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de landschapsgenese op de onderzoekslocatie. Voor de geologische en geomorfologische beschrijving is gebruik gemaakt van de nieuwe lithostratigrafische indeling van de ondiepe ondergrond.¹

2.2 Geologische en geomorfologische ontwikkeling

Op de geologische kaart (schaal 1:600.000) staat aangegeven dat binnen het plangebied fluvioperiglaciale afzettingen, bedekt met een dunne laag dekzand voorkomen.² De fluvioperiglaciale afzettingen zijn gevormd tijdens het Saalien (200.000 – 130.000 BP) en behoren tot de Drente Formatie. Op de geomorfologische kaart (schaal 1:50.000) is het plangebied niet gekarteerd, omdat het bebouwd gebied betreft (afbeelding 2).

Afbeelding 2 Uitsnede van de geomorfologische kaart van Nederland 1:50000. De ligging van het plangebied is globaal aangegeven met het rode kader.

Naar verwachting bevindt het plangebied zich op een vlakte van ten dele verspoelde dekzanden (legenda-eenheid 2M9). Het dekzand is afgezet tijdens de laatste ijstijd, het Weichselien (120.000 – 10.000 BP) en wordt tot de Formatie van Boxtel gerekend. Er heerste toen in Nederland een continentaal periglaciaal klimaat. Dit houdt in dat de omstandigheden erg koud en droog waren. Het landschap in Nederland bestond toen uit een poolwoestijn, waarin er vrijwel geen vegetatie aanwezig was. In deze tijd was er ook sprake van een landijskap die echter niet over Nederland lag.³ Door het aangroeien van deze landijskap werd er veel water aan de oceanen onttrokken en daalde de zeespiegel sterk, waardoor de Noordzee droog was komen te liggen. Samen met de droog liggende delen van de rivierbeddingen vormde de zeebodem een brongebied voor zand, dat door overheersend noordwesten tot zuidwesten winden landinwaarts kon worden verplaatst.

¹ De Mulder *et al.* 2003.

² Van Staalduinen, 1976.

³ H.J.A. Berendsen, 1998 'De vorming van het land', Assen, 293 p.

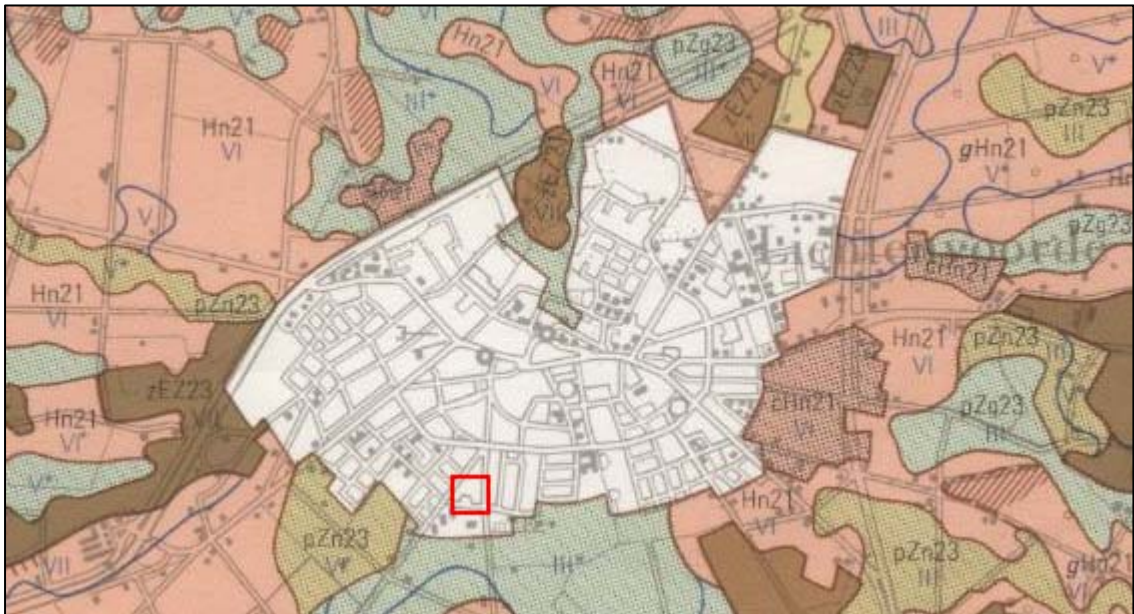
Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

Op deze manier is er over een groot deel van Nederland een pakket dekzand afgezet. De verspoeling van dit dekzand vond plaats door water dat afkomstig was van in het voorjaar smeltende sneeuwmassa's.⁴

2.3 Bodem

Ook op de bodemkaart van Nederland 1:50.000 (afbeelding 3) is het plangebied niet gekarteerd en wordt er dus geen bodemtype aangegeven. Na extrapolatie van de begrenzingen op de bodemkaart is er geen uitspraak te doen over het bodemtype dat binnen het plangebied verwacht kan worden, want het bodemtype varieert over korte afstand. Welk bodemtype er verwacht kan worden is afhankelijk van de geomorfologische situatie binnen het plangebied.

Waarschijnlijk ligt het plangebied op een vlakte van ten dele verspoelde dekzanden (zie paragraaf 2.2). Het verwachte bodemtype is dan een veldpodzolgrond (Hn21), een beekerdgrond (pZg23) of een gooreerdgrond (pZn23).

Afbeelding 3 Uitsnede van de bodemkaart 1:50000. De globale ligging van het plangebied is aangegeven met het rode kader.

⁴ Ten Cate en Maarleveld, 1977

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

3 Archeologie en cultuurgeschiedenis

3.1 Bewoningsgeschiedenis⁵

De gemeente Lichtenvoorde ligt in een gebied waar in de ijstijden het landijs oude terrasresten heeft bedekt. De overgangszone tussen het Achterhoekse dekzandlandschap en rivierengebied werd in het verleden al vroeg bewoond. Ook de overgang van dekzand naar de terrasrest ten oosten van Lichtenvoorde vormde een gunstige locatie. De oudste vondsten uit de omgeving van de onderzoekslocatie dateren uit het einde van het Weichselien (Paleolithicum).⁶ Het betreft hier sporen van jagers en verzamelaars die aan het einde van deze ijstijd Oost-Nederland bevolkten. Het gaat hier onder andere om werktuigen van rendiergewei, opgebaggerd uit de Oude IJssel en een jachtkamp van de Federmessercultuur op een terrasrestrug te Dichteren.⁷ Werktuigen gevonden in Harreveld (Tjongercultuur) getuigen van menselijke aanwezigheid in de gemeente Lichtenvoorde.⁸

De klimaatsverbetering rond 8800 voor Chr. betekende het einde van het Weichselien. De steppe- en toendravegetatie maakt dan plaats voor een meer gesloten loofbos. Jagers en verzamelaars bleven de streek bezoeken en pasten hun levenswijze aan het veranderende milieu aan. Uit het Mesolithicum (8800-4900 voor Chr.) zijn, ondanks de verwachting dat het Achterhoekse landschap rijk is aan archeologische resten, weinig vondsten en sporen bekend. In het Neolithicum (4900-2000 voor Chr.) vindt de overgang naar een agrarische, meer plaatsgebonden levenswijze plaats. Daarnaast kenmerkt het Neolithicum zich door technologische veranderingen onder andere het gebruik van aardewerk en geslepen stenen werktuigen. Er is ten zuiden van Lichtenvoorde een stenen bijl gevonden.⁹ Vanaf het Laat Neolithicum (2850- 2000 voor Chr.) neemt het aantal vindplaatsen toe. Van de Bekerculturen uit het Laat Neolithicum en de Wikkeldraadbekercultuur uit de Vroege Bronstijd (2000-1800 voor Chr.) meerdere vindplaatsen bekend.¹⁰ De hoge dichtheid van vindplaatsen duidt op een intensieve bewoning van de hoge zandgronden langs de Oude IJssel.¹¹ Uit de Midden Bronstijd zijn nauwelijks vondsten bekend. Uit de Late Bronstijd en IJzertijd (1100-12 voor Chr.) zijn in vrijwel de gehele Achterhoek veel vondsten gedaan. De vondsten wijzen op de aanwezigheid van nederzettingen en begraafplaatsen (urnenvelden) in Oost - Nederland.

Bij een doorwaadbare plaats (een voorde) bouwde Gieselbert van Bronkhorst in 1277 de burcht Lichtenvoorde. De burcht Lichtenvoorde vormde vanaf 1616 het bestuurlijk centrum van de zelfstandige heerlijkheid Lichtenvoorde. Door huwelijk en vererving verwisselde de heerlijkheid Lichtenvoorde vele malen van eigenaar. Tussen Lievelede en Vragender aan de Schansweg ligt het verdedigingswerk de Engelse Schans, een overblijfsel van de insluitinglinie van Groenlo. Deze linie is aangelegd onder bevel van Frederik Hendrik in de zomer van 1627, tijdens de 80 jarige oorlog (1568-1648). In 1776 werden de heerlijkheden Borculo en Lichtenvoorde verkocht aan prins Willem V van Oranje Nassau. Alhoewel Lichtenvoorde beschikte over grachten en poorten en ook wel stad werd genoemd, heeft het nooit de beschikking gehad over stadsrechten.

⁵ Deze bewoningsgeschiedenis is integraal overgenomen uit een eerder rapport van Synthegra Archeologie. J.S. Krist 'Korte Rapenburgsestraat te Lichtenvoorde'. (Zelhem 2005) p. 9 Projectnummer: 175041

⁶ Ibidem.

⁷ Ibidem.

⁸ Ibidem.

⁹ Ibidem.

¹⁰ Ibidem.

¹¹ Ibidem.

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

3.2 ARCHIS-meldingen rondom de onderzoekslocatie¹²

Het gebied is niet gekarteerd op de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarde (IKAW) zodat er geen verwachting voor vindplaatsen kan worden aangegeven. Volgens het Archeologisch Informatie Systeem (Archis) zijn er nabij het plangebied enige monumenten gesitueerd. Ten noorden van de Frans ten Boschstraat bevindt zich 'Het Hof', een archeologisch monument met een zeer hoge archeologische waarde (ARCHIS monumentnummer 3742). Hier heeft een 12^e eeuwse kasteel gelegen dat waarschijnlijk rond 1770 is afgebroken; vermoedelijk zijn de grachten in de 19^e eeuw gedempt. Van het kasteel zijn nog funderingsresten en gedempte grachten over. In 1967 en 1968 werden bij graaf- en boorwerkzaamheden muurresten gevonden. Ten noordwesten van dit monument is het centrum van Lichtenvoorde gelegen dat een archeologisch-monumentale betekenis geniet (Archis monumentnummer 13216). Het betreft de oude stadskern van Lichtenvoorde, dat aan de voet van het rond 1300 door Gisebert van Bronkhorst gebouwde kasteel, altijd een dorp gebleven is. De kapel werd in 1496 door Frederik van Bronkhorst gesticht. Hier werd in 1994 door de Archeologische Werkgroep Lichtenvoorde (AWL) zandstenen bouwfragmenten en menselijk botmateriaal aangetroffen, alsmede leer en scherven van een 15^e-eeuwse kan.¹³

In de directe nabijheid van de onderzoekslocatie zijn aan de Rentenijsstraat 4 en de Ganzenmarkt twee archeologische opgravingen uitgevoerd door onder andere de Archeologische Werkgemeenschap van Nederland (AWN). Aan de Rentenijsstraat is 32 m² onderzocht en heeft men aardewerk, zoölogische resten en een bronzen 'grape' uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd (1250-1650 na Chr.) aangetroffen.¹⁴ Aan de Ganzenmarkt werd aan de buitenzijde van de gracht, behorende bij het kasteel van Van Bronkhorst, een drietal beschoeiingen aangetroffen, waarschijnlijk gemaakt van elzenhout. Het oudste vondstmateriaal (aardewerk) dateert uit de 14e eeuw. Het merendeel van de vondsten (steengoed, metalen mes en glas) dateert uit de 19^e eeuw (Archis monumentnummer 35175). Ten westen van het plangebied, aan de Rapenburgsestraat 33, heeft de heer Paashuis bij de bouw van het bejaardentehuis Antoniushoeve in 1950 een bronzen lanspunt/speerpunt gevonden uit de Midden- of Late-Bronstijd (circa 1800 – 800 voor Chr.). Tijdens opgravingen in 2005 door de AWL zijn een groot aantal scherven uit de 17^e eeuw gevonden, alsmede een bijna complete schenkan uit begin 17^e eeuw.¹⁵ Aan de Patronaatstraat werd in 2003 door het AWL 17^e-eeuws scherfmateriaal, een musketkogel, glaswerk en een beerput met steenkoolresten en as aangetroffen.¹⁶ Aan de Havezate Harreveld vond men een kruisboogpijlpunt uit de 15^e eeuw, een steengoed veldfles (16^e-eeuws) en vuurstenen boortje uit circa 9000 tot 11000 v.Chr.¹⁷

¹² Dit overzicht van archeologische vondsten is voor het grootste deel overgenomen uit een eerder rapport van Synthegra Archeologie. J.S. Krist, *'Korte Rapenburgsestraat te Lichtenvoorde'*: p. 9.

¹³ www.home.planet.nl/awl.

¹⁴ Krist, p.9.

¹⁵ www.home.planet.nl/awl.

¹⁶ www.home.planet.nl/awl.

¹⁷ www.home.planet.nl/awl.

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde

Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

3.3 De onderzoekslocatie op historisch kaartmateriaal

In het kader van het bureauonderzoek is historisch kaartmateriaal bestudeerd (zie literatuurlijst).

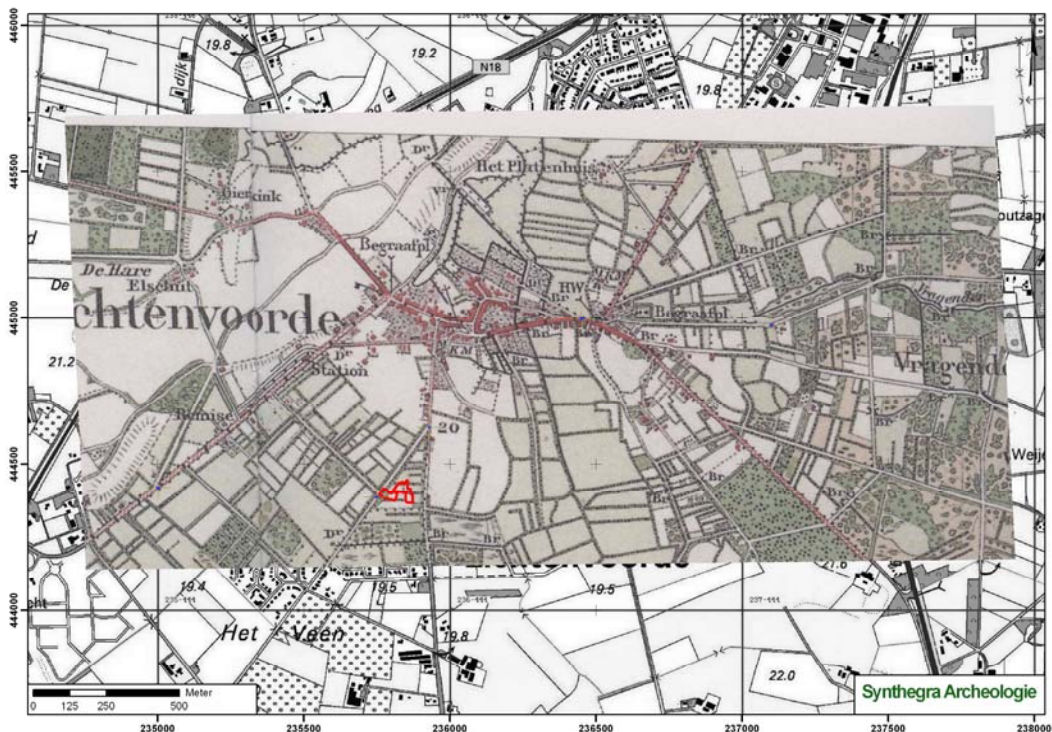
Afbeelding 4 De situatie in circa 1830 – 1855 van Vorden. Het plangebied is aangegeven met het rode kader.¹⁸

¹⁸ Grote Historische Atlas van Nederland; 3 Oost Nederland 1830 – 1855

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
 Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

Afbeelding 5 Minuutplan van Vorden in 1832 met de topografische kaart in de achtergrond.¹⁹ Het plangebied is aangegeven met het rode kader.

Afbeelding 6 De situatie in circa 1905 van Vorden met de topografische kaart in de achtergrond. Het plangebied is aangegeven met het rode kader.²⁰

¹⁹ www.woonomgeving.nl

²⁰ Grote Historische Atlas van Gelderland ca. 1905

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

4 Verwachtingsmodel

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek is voor het plangebied een verwachtingsmodel opgesteld.

Volgens de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) geldt voor de onderzoekslocatie een nog onbekende archeologische verwachting, aangezien het zich in de ongekarteerde bebouwde kom van Lichtenvoorde bevindt. Voor zover bekend is op de onderzoekslocatie nog niet eerder een archeologisch prospectief bodemonderzoek uitgevoerd. Gezien de verschillende archeologische waarden die reeds zijn aangetroffen in de nabijheid van het plangebied en de landschappelijke ligging op de flank van een dekzandrug, de terrasrest in het oosten en een beekdal in het westen, heeft de onderzoekslocatie een middelhoge tot hoge archeologische verwachting voor alle perioden.

Er hebben, voor zover bekend, met uitzondering van de graafwerkzaamheden ten behoeve van de huidige bebouwing, geen diepgaande bodemversturende activiteiten plaatsgevonden binnen het plangebied.

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

5 Veldwerk

5.1 Methode

Aangezien uit het bureauonderzoek is gebleken dat zich mogelijk archeologische resten in het plangebied bevinden, is aanvullend een veldonderzoek uitgevoerd. Het betreft hier een karterend onderzoek, onderdeel van het Inventariserend Veldonderzoek (IVO; conform KNA 2.2). Het doel van het karterend booronderzoek is het toetsen van het verwachtingsmodel en het in kaart brengen van eventueel binnen het plangebied aanwezige archeologische resten.

Op basis van de grootte van het onderzoeksgebied en de archeologische verwachting, is bepaald dat er 6 boringen geplaatst zullen worden tot minimaal 25 cm in de C-horizont. De boringen zijn voor zover mogelijk geplaatst in een verspringend boorgrid (driehoeksgrid), waarbij de boringen op een boorraai verspringen ten opzichte van de naastgelegen raai om een gelijkmatige spreiding van de boorpunten over het gebied te bewerkstelligen. De exacte boorlocaties zijn tijdens het veldwerk bepaald, mede aan de hand van visuele waarnemingen.

De boringen zijn uitgevoerd met een Edelmanboor met een diameter van 15 cm. Het opgeboorde sediment is gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 4 mm en geïnspecteerd op de aanwezigheid van artefacten of archeologische indicatoren. De boringen zijn beschreven o.a. conform de NEN5104 en tevens geologisch en bodemkundig geïnterpreteerd.

5.2 Resultaten

In het plangebied zijn in totaal 6 boringen gezet tot een maximale diepte van 1,30 m –mv, waarmee het gebied onderzocht is met een boordichtheid van 12 boringen per hectare. De locaties van de boringen zijn weergegeven op de boorpuntenkaart in bijlage 1. De boorbeschrijvingen en –profielen zijn bijgevoegd in bijlage 2.

Geologie en bodem

Er is geen gemiddelde bodemopbouw voor het plangebied op te stellen aangezien de bodem tot minimaal 80 cm is verstoord en bij boring 1 en 6 tot minimaal 100 cm of meer.

De verstoorde laag bestaat uit matig fijn, zwak tot matig siltig donkergrijs zand. Het bevat allerlei sporen puin, zoals baksteen en beton. De C-horizont die hieronder ligt bestaat uit matig fijn tot matig grof, zwak siltig licht(bruin)grijs zand. In boring 2 is een matig fijne, sterk siltige, geelbruine, 10 cm dikke laag zand gevonden dat is geïnterpreteerd als verspoeld dekzand.

Het natuurlijke profiel is verstoord door (sub)recente graafwerkzaamheden.

Archeologie

Bij controle van het opgeboorde bodemmateriaal is in één van de boringen een archeologische rest aangetroffen. Het betreft een fragment van een pijpenkopje uit de Nieuwe tijd. De archeologische rest is aangetroffen in boring 6 in een geheel verstoord bodem. Op grond van het verstoord bodemprofiel kan gesteld worden dat genoemde archeologische rest niet geldt als indicator voor een archeologische vindplaats.

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

6 Conclusie

In het kader van de voorgenomen sloop en nieuwbouw in het plangebied aan de Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde zijn een archeologisch bureauonderzoek en karterend veldonderzoek uitgevoerd. Hiertoe zijn bestaande bronnen geraadpleegd en zijn in het kader van het veldonderzoek in totaal 6 boringen tot maximaal 1,30 m –mv uitgevoerd.

In het plangebied worden op basis van het bureauonderzoek archeologische resten verwacht. Voor het gebied geldt een middelhoge archeologische verwachting voor nederzettingsterreinen uit de periode Neolithicum tot en met de Nieuwe tijd. Uit het booronderzoek is gebleken dat de bodem in het gehele plangebied geen natuurlijk profiel vertoont, maar verstoord is tot een diepte van ca. 80 tot meer dan 100 cm – mv. In één van de boringen is in een geheel verstoord bodemprofiel een archeologische rest aangetroffen. Gezien de aanwezige verstoring geldt de aangetroffen archeologische rest niet als indicator voor een archeologische vindplaats. De kans dat een archeologische vindplaats binnen het plangebied aanwezig is wordt derhalve klein geacht.

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

7 Advies

Tijdens het uitgevoerde onderzoek is geen archeologische vindplaats aangetroffen. Er zijn daarmee geen duidelijke aanwijzingen gevonden dat er archeologische resten in het plangebied aanwezig zijn. Een vervolgonderzoek wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

De resultaten van dit onderzoek zullen getoetst worden door het bevoegd gezag, dat op basis van het uitgebrachte advies een besluit zal nemen. Geadviseerd wordt daarom om contact op te nemen met de gemeente Oost-Gelre.

Mochten er tijdens de geplande werkzaamheden toch aanwijzingen worden aangetroffen die duiden op (pre-) historische bewoningsactiviteiten dan geldt conform de Monumentenwet uit 1988 een meldingsplicht bij het bevoegd gezag, de gemeente Oost-Gelre.

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Frans ten Boschstraat 29-57 te Lichtenvoorde
Kenmerk : HKR/ALG/SAD/176194

Literatuur

Berendsen, H.J.A. (1998). *De vorming van het land*, van Gorcum, Assen, 293 p

Cate ten, J.A.M. en Maarleveld, G.C., 1977: *Toelichting op de legenda van de geomorfologische kaart van Nederland schaal 1:50.000*, Stichting voor Bodemkartering, Wageningen / Rijks Geologisch Dienst, Haarlem.

Grote Historische Atlas van Gelderland ca. 1905, Uitgeverij Nieuwland

Grote Historische Atlas van Nederland; 3 Oost Nederland 1830 – 1855, Wolters Noordhoff Atlasproducties.

Mulder de, E.F.J., M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*, Houten.

Scholte Lubberink, H.B.G., en Lohof, E., 1998: *Provincie Gelderland, WCL de Graafschap; archeologische inventarisatie en verwachtingskaart (fase A)*, RAAP-rapport 305, Amsterdam.

Staalduinen van, C.J., 1976: *The Geology of the Netherlands*. Mededelingen Rijks Geologische Dienst, 31-2, kaart 1, Haarlem

Versfelt, H.J., 2003: *De Hottinger atlas van Noord en Oost Nederland*, Groningen.